9½ × 10¾

శ్రీ

5/5-2-21
1920-21

సూత సంహిత.

శివమాహాత్మ్య ఖండము.

ప్రథమాశ్వాసము.

(పట్టుమెట్టు సరస్వతి సోమయాజి విరచితము)

—: అవతరణిక :—

శ్రీరాజీవముఖ మేధవాది సుమనస్స్తుత్యంబు భవ్యంబు గా
మారారాతిశ్వరబిక్షనెలాంలి పురశుం భత్సిద్ధ తాంసారల
క్ష్మారామం . . . . . భవనాజిష్ణుంబు రామేశ్వరా
ఖ్యారూఢంబగు బ్రాహ్మ్యలిఙ్గ గముల లత్యాసక్తి మైం బ్రోవుతన్.

శా. తామారెడ్డి ధరాధినాయక తమః కల్యాణ సింహాసన
శ్రీమద్వైత సార్వభౌముని ఖిలక్ష్మీ వలంతేశ ప్రక్రియా
ఢామ ప్రాభవ పట్టభద్రుత కుం దత్తాద్య జ్యోతి మంత్రశ్రే
భూతాలీనల్ల ఘండాది విఘ్న గుంబు గంబు లేవిడ్డ మైం బ్రోవుతన్.

చ. బలబహింతాం వాంతంబులగు చక్రములుందగు భూమి తెరువుగన్
బలుతుంగువారు వంబులుగఁ బన్నమహాంశపురస్థులంబు నన్
జెలువయి తాలిరెడ్డి విభు చిత్త సరోరుహ మధ్యసీమరం
జిలునలు మోంగలుపొల్పు నిజస్త్రీ దయాంశతిఁ జాము నాకృతన్.

సీ. చంద్రశేఖర చంద్ర చంద్రికాంచ కేచత
ఖ్యాయతాంబరాంబు హాంసంబు నన్న

ఝాంఝూం తరంగిణీ ఝంఝాల ఝంఝీర
దీధితి నవ్వైన తేయయనెక్కి
మంఝు వనీలతతులాల మంఝరీ చయనీల
సాంద్రప్రభా స్వర్ణభాంద్రునెక్కి
నవరత్నపుత్రికా నవచిత్రచిత్రదీ
ప్రద్దీప్తిఁ గంధరవంబునెక్కి

తే. రూఢిన ఖిలప్రపంచైకరూపయగుచుఁ
గవిబుధార్థసుతాంస్థానికా విపౌని
తాంవిరాడ్డేంద్ర హృదయాబ్జ కేళికేఁ బోలుచు
సాదిదేవిఁ బరాశక్తి నర్థిఁ గొలుతు.

మ. అమృతాంభోనిధిమంథనిర్మథనకార్యావిఘ్నసేవార్థినాం
యమరుల్ దైత్యులు సేయ పూజఁగొని యంచుద్భోధి సంభూతయా
రమగోకలక్ష్మి నిజాంతపేరిఁ గడు గారాబు పుప్పేజేకొన్న వే
ల్పువుర్ధాంశపతితుర్యాపట్టిగా పాలుంగులల్మాకసిద్ధికిన్.

మహాస్రగ్ధర. శ్రీ.మిత్రైశ్వరీభాసుభాషామృతపదనిధనాయత్తవిజ్ఞానమున్ సి
ద్ధము సేయాచార్యపాదద్వయిఁ గొలిచిన సద్భక్తశిష్యోత్తమా నా
తమగ్రంథంబుండితాంరాద్ర్యతుల బలధి సంతానముల్లింగారా
భ్రమతిన్నిడ్డేశిశేంద్రుందలఁ చెదఁబర తత్త్వప్రియంభావుకాత్మున్.

శా. పాతంబొప్పుగ రామభారతకథాభాగీరథీపారంబును
7. శిష్టాదిపుత్రీయుయశ్వమంతముగ మెప్పుడు ... లుచుట్టైపెసా

నాకౌశల్యము మీఱ సంగూర్చి నఖిలానందంబు సంధించువా
ర్తి కావ్యసులనెంత్తు సాధుకవితామేధావబోధాప్తికిన్.

సీ. భామహాబ్బుయుదేవభూషావిభూషాది
శేషువినంద్యాతప్రవృత్తి గెంచి
జీవభూతి బాణాప్రబంధానుసంధాన
సంధానుభావంబు సంగ్రహించి
కాళిదాసమయూరగాధానిబోధావ
బోధానుభావము బుద్ధిదెలిసి
దండిభారవిమాఘచంద్రమార్తాండవా
ఖండవాహినిసలుత్రెంచదేవి
మల్లియలు శ్రీహర్షబిల్హణామల్హణాది
సుకవివినవరసరసికోక్తినికరసుకర
మధుసుధారస ధారాంచలమానసంబు
భావపావతేపాతంబు బరచరించి.

సీ. సరళబహ్మమాళిఘూర్జరాప్రైనశబ్దశా
సనుబహులముబురసజ్ఞతం దలంచి
యోగస్త్రుతిహింతప్రయోగసంధౌ సోమయా
జులరీతివృత్తిసంశుద్ధి సెన్ని
నిర్దోషసుగమాంధి నియుతోక్తి యుగళంబు
దానుప్రసాదపాత్రతను తెంచి

నిస్తులాంబుధికాంతినిధులైన సోమభా
స్కరుల శ్లాఘ్యగుణ ప్రసక్తిం బొగడి
రుచిరపదసిద్ధధారానిరూఢమహిమం
దగిన శ్రీనాథు నచ్యుత తత్త్వము గ్రహించి
తత్త్వ విత్త్వైక ధీసుధా ధ్యానసంత
తానవధానైక బిభ్యండనై కొరాంగి.

క. నా కవితా కవి కైలాసపతికిఁ
గారవిశేషోదయమున గాంతవివర్త్యత్
తెలుంతలవలు లల్లు పులరభ
శ్రుతరవ లఘు మధురసూక్తిఁ జెలఁగుదు రెందున్.

సీ. ఆదికారణమగు శివానుగ్రహము లేక
ప్రభువు తత్కల్పాచారపరులుఁ గాక
తర్కవక్రోక్తి తాత్పర్యంబుఁ దెలియక
వేదాంతవాసన విస్తరిలక
ప్రస్తుతాలంకారపథమూకలింపక
శబ్దనిర్ణయశాస్త్రసరణిఁ గనక
చాయగాంధారాలోకనసమయంబు లెఱుఁగక
బహుపురాణకథానుభవముఁ గనక
గాఢనిర్భరదుర్ఘరకాంతఘూక
పోకరుల్లో నిచయఘోషభేషసొంగ్రు

భాషణంబులఁ గవితఁ గోయిలపురులఁ
గాంతపుల నేల సృజియించెఁ గమలభవుఁడు.

సీ. సర్వజ్ఞ మాంత్ర భూషణాలిఁ జెన్నొంది
శబ్దగుణాఢ్య చాతేశంబు
ఘనమహాబ్ధిప్రాణకలుతస్థలుల మించి
యలఘుధారాశుద్ధి నవఘటించి
గంభీర నవరసోజ్జృంభణంబుఁ బొంది
ధ్వనివిశేషములఁ జంగముగ మెఱసి
యఖిలలోకైకప్రియంకరస్థితిఁ బూని
యనేకమోదంబుల ననవనయించి
బహువయోతరంగితంబయి పరిఢవిల్లి
పొదలి సారస్వతాహాసపూర్తిఁ దనరి
వాసి వహియించు గంగాప్రవాహమట్ల
విశదరీతిఁ గవిత్వంబు వెలయవలయు.

వ. అని యిష్టదేవతాగురునమస్కారంబు సుకవిపురాతనకవిపు
రస్కారంబును దుష్కవితిరస్కారంబును గావించి యెద్దియే
నియమమహాపురాణసంహితాస్కంధం బాంధ్రభాషాంతేవితా
ప్రబంధంబుగా నెనరుపవలయునని యుక్తలక్షణ నస్రుంధ్రైఁ
యుండునది నరంబున.

సీ॥ తనదాతన ధాంరాంయయుతసాత్తివృష్టికై
జాంత్రిపాలు లుశుక్తి పటిమగాఁగ
తన కీర్తి నర్తకీ తాండవ వేదికలు
జగమంతయును రంగశాలగాఁగ
తన సప్తసంతాన ధర్మాభివృద్ధికి
మహీంమహాత్ములు మెరగాఁగ
తన నిత్యసత్య సంధాన శక్తికి హరి
శ్చంద్రధర్మజు కథలు వరతుగాఁగ
వెలయు రఘునందనుష్టాది గ్రామ వినుత భూరి
బిరుదనయ ధర్మజయశాలి విక్రమాలి
పట్టికరెడ్డి సామంత పట్టభద్రుఁ
డనఘుమతి కామిరెడ్డి ధరాధవరుఁడు.

శా. ధీరోదారులు సత్యధర్మనయ వృత్తిస్ఫూర్తి వంశాబ్ధిక
ల్యాణాప్పతే తన తేజోర్జితమ్ములగు నెల్లారెడ్డి దాత్రీశకు
ల్లారెడ్డీంద్రులు భక్తిగొల్వఁగను నాహ్లాదంబు తోనర్థితా
మారూఢంబగు ధర్మమార్గమున సమ్యద్వాస్తిత్వ కల్పాయుండ్రై.

వ. మఱియు నెకవాత్స్ల్యప్రతిష్ఠాపనాచార్యుండును నుభయ వంశ
పావనాచార ధుర్యుండును త్రిలోకవన్దితాదార్యుండును బిత్తు
డదిపరిశ్యత నిఖిల జగదఖిల జనహితాగాయం వెలయించర్యుండు
ను బంగాంగ ప్రవర మంత్రరత్నపారీణుండును పుణ్యశాలియు

త్రికాంబుండును సప్తాంగసన్నద్ధశౌర్యుండును సంతతాష్టైశ్వర్యుం
డును నవరసరసికవంతమాతుర్యుండును దశదిశాంతఃపరిపూ
ర్ణయశోరాశికల్పితరజనికరాకల్పానల్ప [illegible] సకరాంభ
నవరజతాంబరుండును శతక్రతుమాంతామతలూకసంస్థా
పనాయత్తధౌరంధర్యుండును సకలాస్త్రాధికభూసురకులుంబా
ధారనిబవంశపారంపర్యుండును లక్ష్మాధికవిచిత్రబునసముద్ధ
రణకృపాంస్థైర్యుండును ననంతకల్యాణగుణాపరిపూర్ణత్రైసి
ద్ధాంతపుశ్వరస్వామివారియొక్క పరిపూర్ణ కృపాబ్ధిసాంద్రాబ్జగాం
భీర్యుండును నగుచు నుస్థానంబుమున్ను త్తసుధాక్షీరక్షవిస్మేటూ
క్షాదితక్ష్మాయుం దేవక్షాయుం ప్రబోధంబుగుసాంస్థానసా
ధంబుగ నిఖిలవేదవేదాంతరాద్ధాంతసదసద్విచారక్షీరనీర
వివేచనాకౌశలంబుకవితరలవాంసలలగుబ్రహ్మవిద్వాంసు
లును. గుణవిబుధతలతిలవితులు మనపురుష [illegible] పదుపవాంత
రసికములుకల్పకల్పసంజీవన తల్లాంచతుర నవరస విస్మయరసుక
వితానవద్యమంత్రవిద్యాకవులగు మహాకవులును, నిబుధ
శేఖరాంర [illegible] దాంత స్థాన భేద [illegible] దర్గారి [illegible] సమస్త
భూం [illegible] లంకేష సంగీత [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

రాఁ విక్షేప కార్ముక విపక్ష క్షితిపాలక బలా ధ్వస్త దోర్దండు
కేశవపాల భృత్యాత్తులగు వీర రాహుత్తులును సద్భాంగ కామశేపం
బ్బార గాంధర్వ సింధురంబులును బంధురంబులును బరాత్రముత్రి యాంభినవ
శిల్పులు రులగు శాలురులుల వచన రచనా చతురాశ్రిత చంద్రి
కానుర్త్య కోద్వెల్లి స్థానవాసి వోప్వర సాంబ్భోధి విలాసశాలులగు ప
రివాస శాలులును సాంద్ర తత్త్వ మదన సాంద్ర లక్ష్మీనివా
సీమలగు వారవిలాసినులును గొలువ నిండుకొలువుండ యుప్ప
రాంగ గోష్ఠిం వర్తించుచున్న సమయంబున

సీ. నను భవానీశంకర నిశాంత కారుణ్య
పాత్రు సాధుస్తంబ గుణస్తుతాంరిత
గోత్రు తింగాం మాంత్ర్య పౌత్రు నివెంకటు
మంత్రి కిందిమ్మ మాంబకు సుపుత్రు
రాంజు మహేంద్ర దుర్గస్థలో భయగోత్ర
మే మధ్యారం బెబ్బ భజం శుభాంశు
నిర్వాహకు భక్తైత్రు నిఖిలలోక ప్లోద
జనక సౌహార్ద్ద పావన చరిత్రు
బంధితారాధ్య వంశాబ్ధి పారిజాత
సాంగ గురు రాజ్య వాంఛాతి కాంత సుశ్రీ
లింగనారాధ్య సత్సాంప్రదాయ వీక్ష్య
నా మృతేతర సాహిత్య తాపసాంధ్ర సారెవు సాధు.

మ. శ్రీ సురవర్ణించి భావించి యుర్వ్యాని తెలుగు ధన్యాసముగాం భావించితే
వినిమన్నించి పురాణ ధర్మ వేదముల సేవించి శ్రీ శంభుభ
క్తి నిరూఢ స్థితిం బట్టైని ఋషుల పారంపర్యము రమ్యోజ్జ్వలం
గనలు ఘ్రాంగ తరంగ రింఖన తెలుగు గంభీర వాగ్గుంభనన్.

సీ. సకల వర్ణాశ్రమ వివిధ యుక్తి సాధనములు
బోధరాయణమును విధుల ప్రకటితములు
తత్వ తత్వార్థ (తెలుగున) విద్యా స్థానముదవులు
గడ పురాణము లెల్ల దియు నెన్మిదియు దలప.

తే. అంతరించ బాల్గునాడు సంహితలు పెంపొందించుగాం వించు పం
చాంకల్పండ విశేష సంగ్రహింతలక్ష్మి గ్రంథ బంధముగను
బ్రాహ్మణస్తోత్ర వావిలించు వేదలత తెలుంగు బాన్దైమహాస్పందవ
త్నగ్రాంసంద పద్మగ్రంధ్ర సౌమనరత క్షేమం కరప్రౌఢి యన్.

శా. వేదవ్యాసులు మునువ్వ సంతుననుత వేదార్థములర్పించున్
బ్రోదింగూర్చి పురాణ వాఙ్మయముగా రూపింపనద్భుతముగాఖ్యానమున్
బ్రాదుర్భూత సుమేధ సంహితగనవ్యా నార్థముల్ప్రాప్తిద
త్రాదర్శ్యైకరసంశ్లేషాంతర దగానాంగ దస్వర్ధభాగంబునన్.

ఆ. అష్టాదశపురాణ సంహిత యుంతరించి
ప్రాపు తమతవేద వేదాంత భాష్య కర్త
యతి ఘనుండు విద్యారణ్య యతి యొనర్చె
నాడి తాత్పర్య దీపిక యనెడు పేర.

శా: ప్రాచండ దంబర సూంత సంహిత విశిష్టాంధ్ర్యా కీర్తనాప్యంబుగాం
దులంబు తేపకయుండం జేప్లు గాగ వీంద్రుండే ప్టగర్గ్యుండకో
సాంఖిత్త్రంబున సాళ వంశి బిరుదై పూనంబులు సత్తుప్కీర్తి
సాంచంద్రార్క వీయూంగ నిట్టి తప్తిత తాత్పర్యంబులు మొందుం గదుకే.

వ. అవియు వివిధంబులు సాప్రస్తావంబానరించు కందళిత సహాయ మంద
స్మిత చంద్రికా సుధా తుండ సుందర వినూత్న ప్రందు బింబంబు సకల
గాంభ ప్రకాశ సకోశాంయుత భాష్పకోశా విలసిత తార విభ్రాజిత
తేజః పుష్టిగా సుందరాంగంబు దయాంగంబైతే సర్వ స్వాధీయ
దర్శకులారంబుల తోనందంబుగ నెక్కించి సాంతులనిల్లనిడు.

సీ: ఘులు కావ్య కలిత గ్రంథ ఘులు సమూహ్య కవిత్వ
నానా విధానాం విధాన రూఢి
బాతంబుల గ్రంథ షక్తి కాం సందర్భ
నిక్షేప నక్రియాం నిశిత బుద్ధి
బహు విధాలంకార భావ ధ్వని విశేష
సాహిత్య సర్వాంత స్సత్వ మహిమ
నఖిల దిగ్దేశ కాల జ్ఞాన విఖ్యాత
చాలు గాధా విధా చతురమంబు
తర్కవేదాంత ధర్మ శాస్త్ర తంత్రమంబు
చంద్ర మౌళి భవాని ప్రసన్న కేళి
నీ తదయు చేసి సాంగముగా నెత్తి మొదల

ఘనయశస్సాంద్ర ప్రసాదమున్ శోభరతే వేంద్ర.

తే. అనఘా మంతున తీర్థకర
వసురత్నాద్రాంశుమంత వసిలజ్జాద్రవే
మనుసంధించిన కావ్యం
బినుతులముసేయుని వయస్స్వారమెంతున్.

వ. అది గాంభీర సమస్త పురాణంబు గుస్కాంద పురాణంబున శివమహా
త్మ్య ఖండ బ్రహ్మోత్తర ఖండ ముక్తి ఖండము బ్రహ్మవైభవ ఖండంబు
లనాలుగు ఖండంబులం జతుర్విధ పురుషార్థంబులం బోనంగు
శ్రీ సిద్ధరామేశ్వరు తరు గాంతలా క్షేత్రయుం బోలె నవఖ్యాంబు
లగు పురాణంబులందలి సనత్కుమారసంహితరత్నంబైన బ్రహ్మో
త్తర సంహితలలోన ఘనంబై తుకుదంబుంబు నగు నవసంతంబునుం
బోలెంజెన్నొందు సకల లోక శోభి హితంబు నగుచు నాసూతసం
హితయం బ్రతివితంగ్రతి యొసరి యుదిస ఫలంబగు కృ

ష.శ. సాంయోగంబున.

సీ. వెంటఁగొట్టిన మెప్పు వెంటఁబెట్టిన యొప్పు
గంటఁగొట్టిన తప్పు గాయు మెప్పు
మట్టి తన్నిన లయమ్ము తట్టి తన్నిన లయమ్ము
యుట్టి సొన్నలనామ్ము నిల రథమ్ము
చిలువరాయని పేరు చెలువబాయని సారు
వలువ వేయని తీరు వలిబిడారు

వాళ్ళఁ గందని పూవులు నాతిఁ జెందని చూపులు
జాతిఁ బొందని మేలు బుద్ధి ప్రోవులు
గలుగువాని జగమ్ముల గలుగువాని
పెంచువాని పదమ్ముల ద్రుంచువాని
మెచ్చువాని కవితా రసమ్మెచ్చువాని
సిద్ధరామేశుఁ గృతి కర్తఁ జేయవలయు.

వ. అమ్మహాదేవుం డవిఘ్నపరిసమాప్తి ప్రచయగమనంబుల దేఁ హాసనమర్ద్దండని తపస్సారితా భుంతుమసంతుమదగంధంబలంది జంబూనదాంబరం బెబరా రత్నాకరాంబులు గల్గునిచ్చి తత్పూరతాంబూలం బాసంగి తలరంగాంబుధిత్వరత్నావరంబులను గ్రహించి సంతుష్టాంతరంగుండనై యంగీకరించి.

సీ. అప్పుడు గుర్వాజ్ఞ మస్తకన్యస్తు నతింగాంధ్ర
సాంఖ్యభాషల సంపాదసౌష్ఠవంబు
నబ్బుపుష్టిఁ దల సత్ కృత్యాస్త్రైన రామరెడ్డి
పంక్తి భద్రాని ధర్మాల యిరంబు
తత్సభాసదులైన ధర్మవిద్వాంసుల
సంతతోపలబ్ధ పద్యతంబు
లఘుసుందర విద్యాధరాదులు సమర్పించిన
తాంత్రికవ్యాది పిటకాంతరేతివి
గారణంబులుగాని తంత్ర్యోలు చాలు

శుద్ధపద్ధతిఁ దెనుఁగున సలాంతసంపా
ఠాంచితుల ద్వివిధబంధసందర్భ మెల్లఁ
గావ్యమున రంతులకొత్త విఖ్యాతముగను.

వ. ఇవ్విధంబున సిద్ధరామేశ్వరాంకితంబుగా సూతసంహిత
తెనుఁగున మహాప్రబంధంబు సేయఁదలంచి నిశ్చయించితిన
ప్పుడు తదాస్థానస్థితులగు సాహిత్యవిద్యాజ్ఞానంబులు తామ్ర
శిద్ధిమహాపండిత శ్లాఘనీ ష్ఠశుభ తర్కనిర్ణయానంబు శోభరాంబుగా
ననుసంధించు చందంబున నానందంబునొంది ఆయుత్తరోత్త
రాభివృద్ధియగు శతదీయ వంశావతారంబు ప్లున వర్ణించెద.

సీ. సనకాదిమునిలోకబుధుల బుద్ధ్వానిమున్
ప్రస్తుతాహార్త్రియంబా వృతకములు
వేదసోమంత్రనివాసరసాలంతాగ్ర
సాంద్రసింధూరసింధూరితతములు
పురాతంద్రముల మురుద్ధరామాళి మునిరాంబు
రాజితదిక్పరాంజితములు
తరుణారుణసంప్రతత్త్వదర్శాబంధ
ధారాంళ్లన వధాంగధర్మనిధులు
పరమపురుషసిద్ధాంతపంకజములు
ఆచలంబునయించె సద్విజేంద్రాభరణ
చాంత్రధర్మంబుగాంగనిమ్మాతభూతిఁదనరు నాలవ జాతియుదారశీల.

సీ. పరమపావనమైన తత్పరణాబున్న
జాతి శాంతి శోభాపశోమల బుగతి నిండె
నందు శ్రీకాంత సామూరె ద్దస్వ యుంబు
బాలుఁడైలు మెందు వివలలో బూజి భంగి.

తే. ఆపాంత్రేగాయి తెలలవయు క
జాలు పెంపగ మేలు బంతిరాధీక ధర్మ
పాప్రాకర్తి లంపై
లెలుపు గాబుర్లగెలా త్రమెన్నిఁ తఁగాంచెన్.

మ. అరిభీకరంబైన రణముఖంబుల వలయోధా వ్రేదబుఁగప్పింపుచున్
పరదుర్భాధిపతాళి రత్నములనంగస్ఫైకాత్ర్యలంబైతగన్
సిరిలోలుఁబులెల్ల కళావిశేషములచే తొలిలిసేఁతన్నచం
దురుఁడై నా చుళ్కగొంత్రుపార్థిఁడగుకీర్తుల్పిండ్రికతిగా యుగన్.

క. భరతుని పేరిట భారత
వరవంశము భంగి సాత్త్వవంశము తనపే
రరపాంవశాంపఁగ విలసెను
ధరణిన్ సాగుత్ర శ్రీకాకతినేఁదగుఁ జాగడంగన్.

వ. తదీయ వంశావతార సంతాన పరంపరానుక్రమంబున.

ఉ. శ్రీ మదమలాధీశాంఘ్రిసరోరుహా మత్త మధువ్రతంబుసం
గ్రామ ధురంబు యుండలగు తాంచుల గోత్రుఁడు రెడ్డి భూధవా
గ్రామణి గాతించె నెతుల కేబవ వాంరువారాంబు మూల వయ

ద్దామమయు ప్రతాపనిరుపప్రతిమాప్రతిమ ప్రభావుఁడై.

ఉ. ధైర్యవినిర్జితాచలాత్ముఁడగు ధన్యుఁడు రెడ్డివిభుండు దాంతరాం
దర్గళద భేదిశ్రీ పొందుగుదుర్గములు సందడరరుణి ధార్యమై
పేర్మిఁ జగత్ప్రసిద్ధమగు బిక్కనవోలుపురంబు ధీరతా
భర్మనగేంద్రుఁడై యునికిపట్టుగ మించెఁ గులాబ్ధివర్ధిగన్.

సీ. సిద్ధరామేశ్వర శ్రీశంభు దేవుల యాత్ర
చంద్రమశ్శంద్రికా సంసేవనముల
గిరిపొంతపుస్వామి మిగులు కోలారసఝరీ
పారంపరీవశాస్తోలనంబు
వీరభద్రకథాంతరత్న మేరుమలాం
సౌందర్యంతస్ఫవిస్తారదనంబు
హేళాంబికా పూర్ణ హేలావబోదీర్ణ
తారకారుచిఘట్ట ఘట్టనంబు
క్షోభతాస్యరవ ప్రభూతావలయు
దాశులెల్ల గాఁగ నీరాబుధానికెలయు
నల్లి బిక్కనవోల్లకావిపల్లనంబు
తరువరు శ్రద్ధ ధ్యానయుతమహో ప్రస్థానమగుచు.

శా. ఆచంద్రార్కముగ వంశమున్నతముగా నారెడ్డి భూభర్తృశ్రీ
రేఖాంబునస్వరియుంచి తాంచేసు తులన్ వైభవ ప్రభావంతులన్
తాఁ జారెడ్డి నరపాలమల్లవిభుని స్థంభి శ్రీ వార్తాక్షితా

మాంచితనంబు దానవత్తాంబుఁదగు బావల్లారెడ్డి పృథ్వీధవునకే.

ఉ. వారలలోన నగ్రజుఁడు వారితశౌర్యుఁడు ప్రోలిరెడ్డి ధా
త్రీతలమునందు ఖాండవవనాధీంద్రయుఁడు వంశవివర్ధనుండు శ్రీ

6.6. గాంతలాంతలాపనిధిఁగొని తుది వెలుప్పుఁబవెలా నికొత్రుఁడా
శ్రీరమణీ విలసింబెదవరంవెను సాధ్వనితమూపమూంచి దగే.

క. కాంబారెడ్డి నృపాలుని
మాచాంబిక గాంచెఁ బుత్రులఁ గని సమరేంద్రు
ప్రోచి ప్రభాకరుని సంబలెఁ
ప్రాచీన నృపాభలనెల్లారెడ్డి ప్రభువున్.

మ. అపరాంతాచయ ఎల్లరెడ్డి వసుధాధ్యక్షావతంసంబు స
త్కవిసంఘంబులకీప్సితార్థములు మన్నాగావధూళ్యానసం
భవతు స్వారపయోధిబరాంగపదుత్సోతుత్సాతిత్ చి
త్రవిధామూల్యపటాదివస్తువితతుల్ దైనందినాభ్యున్నతిన్.

శా. ప్రారంభించెను నందులాంత వితతుల్ ప్రస్ఫారప్రతిష్ఠల్ మ
తారాముంబుల ఆసత్రితులిడ్డఘులు పూర్ణానుసామల్ వితా
గారంబుల్ దలపైన సంతతులు విఖ్యాతంబు గానిప్పెసరం
గారాంభోనిధి ఎల్లరెడ్డి వరుఁడాకల్పాంతరస్థాయిగాన్.

సీ. సుకవిబుధ గురువులందు త్రివేళ్ళుగఁదనర్చి
సుజనవర్తన మెదులుఁ గీర్తి మనెపఁగ
తాఁజవి భువెల్లరెడ్డి భూకాంతుడెపుడు

ఘనతబంగరువాన నగ్గలము గురియు.

మ. అమితప్రౌఢిమ బాలభారతము మొగ్గంజాకిరాతార్జునీ

యముగా సత్కృతులందిదార్ఢ్యుచరుండౌనా నవర్ణించె కా

చమహీంద్రాలతు సెల్లరెడ్డి విభుడా చంద్రార్కసంస్థాయికీ

ర్తివిశాలోనవమూర్తినసేవ్యత దిశాదేశాంధ్రమాస్థానుడై.

క. చలువల్లారెడ్డిక్షితిపతి

మల్లాంబికను దపస్సింబి మహిమను దపించెన్

గల్లోలమాలి గంగా

కల్లోలినిబరిణయించి కడువెలయుగతన్.

ఉ. కల్లలు పల్లనేరడు వితానము దప్పడు నెమ్మనంబునం

దల్లరవెన్కముద్ధాంత్రితతిదద్దయు భక్తినిబ్రోచు నెప్పుడున్

7.4. వల్లభునిల్లు శంభుపదవారిజభుల్లజియించునిశ్చతం

నెల్లయు మల్లమాంబికను తనెవ్వరు సాటి ధరాస్థలంబునన్.

సీ. ఎల్లారెడ్డి ధరాధిపు మల్లమాంబ

గాంచె లక్షణవతి దాంది వర్గంబు లల్లు

తనరెడ్డిధరాధిపు నాంచరడ్డి

వసుమతీశాఖండల శ్వేతావనీతలేంద్రు.

వ. అందగ్రజుండు.

చ. సరసవచోమధురిమాఢ్యుడు భుజాబలభీముడు సారధైర్యమం

దరధరణీధరుండఖిలధర్మవిధిజ్ఞుడు తనరెడ్డిభూ

వలుఁదలఁ బొందు దృశ్యము దుఢ్వి మత మేతి భవద్భిదాంర నా
వరసుర శాంభవ భామలుఁడు శ్రీపాస్పుర రాభర రాఖ్యాంముఁడై.

క. కవేసాష్న రెడ్డిధరాధిపు,
సన్నుతి సేయుఁ జగఁ జగుఁ బ్రసాణిత్రనలు
త్వన్నగతం రేరాపదయుగ
పన్నతి నిష్ఠావిశేషసాష్టవధన్యన్.

సీ. త్రదను సంభవుఁ డతలంకదుర్గమూర్తి
వంశవర్ధనుఁడ శ్రాద్ధి వాంఛితార్థ
తల్ప భూగాంబునతివిమాన్యతశాంతి
కాంచరెడ్డి వసుంధరాకాంత మౌళి.

వ. తదనుజుండు.

ఉ. పర్వతరాజపుత్రి రామలను బర్వసుధాకరరద ప్రిలోకదర్
శవి శ్రీవిలాసరమ్యలను భారతపర్వపురాణగాణ్లోత్ర
పర్వతసాధు పొందయుగ భక్తివిశేషము పర్వమి ంబెగా
పర్వతరెడ్డి భూపతాసుపర్వపతిప్రతిమాన భోగి యెవ్వ.

క. అత్తిమలుప్పురి లోకనవంశాఖ్యాబ్ధిఁ
గాంచరెడ్డి వసుంధరాకాంతుఁడొప్పు
నతులితశైవ రామలను గుణలోకాభ్యుదయము
నలరమాత్రయంబులో నిభవుఁడల్లు.

ఉ. ఎల్లయు కాంచరెడ్డి ధరణేంద్రుఁడు శంఖునిపూజనేయుసం

ఫుల్లపయోజబిల్వదళపుంజసమంజసహారవిడంబుఁడౌ
7.6. పాల్లకపంచపల్లవతిలాక్షతక్షీరవినిపంతతంబున
తుల్లసితాత్మభక్తిఁ దళుకొత్తు వరోత్తమ ఘోషమానుఁడై.
సీ. తాంబూలవిభవమిష్టంబులనారుదిమాన్పె
వివిధమృష్టాన్ననైవేద్యకలన
లాలాపచామరజ్యోత్స్నక్షతిమరప్పి
నిర్గతాంబుషేకంబునిర్ఝరముల
నిర్ఝర
స్వతవిలువూతిరాక్షైర్వతిమాన్పెఁ
దారహారావళీదానలకముల
గంధసింధురకృత్తిఘుటునవొంత్రయుతఁదీర్చి
సౌవర్ణ్యముగోపటుమ్మాదనములఁ
గాంమిసోష్ణవస్త్రయుగాంబరాధికల్పభూజ
మెల్లవిభుతాంచరద్దిధాత్రిశవరుండు
నైవమాహాశివలోభయగాచారయుఁడై
ప్రత్యహంబుసుభజియించి ప్రమథపతికి.
శా. ప్రాతఃకాలమునసుధీజనులుసౌభాగ్యశ్రద్ధపైశుద్ధసం
ప్రీతాత్మక్షుకునీశరెడ్డివరునింబోల్పనెవ్వారికిన్
జైతాముమోదమెల్లరప్పాంఁడుమురతక్షిమంత్రపాశ్వరపై
ష్టాంతాహేవసుధావృష్టిభోజనమవాసౌఖ్యంబువోల్పుఁనన్.

సీ. అఖిలధర్మవిధిజ్ఞుఁ డెవ్వఁ డెపుడు ప్రాజ్ఞుండు
దుర్వ్యాప్తకేళికిఁ దొడరఁడేని
రాజసూయమహాధ్వరంబొనర్చిన పెద్ద
బలముదక్రవిరాజిఁ జెలువఁడేని
చ[illegible]ం తుఁగన బూతశత్రుసంఘమహాత్ముఁ
డాత్మవంశజులపైఁ దలుగఁడేని
సత్యసంధాకారిత్వం బొప్పఁదై తగుమేటి
పూనికగురునెడఁ బాంకఁడేని
అతుఁడా ధర్మజుని నెంటి యనఁగవచ్చు
నెల్లవిభుతా చరెడ్డిధాత్రీంద్రుఁ డెలమ
ధర్మగతాసంతతప్రభుత్వప్రశస్తి
శమదమంబుల సత్యభాషారూఢి.
శా. దీక్షుండెల్లయరెడ్డి తావనసుధాధ్యక్షావతంసంబు సా
మ్రాజ్యంబేలనిధి గలప్రదానములు విష్ణుస్తత్వ ముల్లెవ్వఁడ్డనా
దిన్వ్రౌఢమహోద్రుమంబుల్ యంధి ష్ఠాయి శ్మృతాద్రిరా
క.ఆ. ఘన[illegible]సమర్పరాంబుగ నెసఁగ్నైత్రు రుద్రాసుదున్.
క. ఆతాయారెడ్డి ఘరి.
త్రితాంతుని సాధ్వీపల యయ్యుత్పట్ట్మసుధీ
లోకచుధబంధుదవిజా
నొంతవాంశాంఖికయనంగ సుతపలసి ద్విజే.

సీ. పుట్టినదెల్లను బంగరంబై బాల
షరియించి మించిన భాగ్యగరిమ
కనుఁగొన్న యది యెల్లఁ గాంక్షితాయితం
బుగఁ బాలనెయిని ఘృష్టుపత్ర్యావుహింపు
పలికిన పలుకెల్లఁ బరిమితంబై శిలా
క్షరలత్రిగా నిల్పు సత్త్వకలన
తలచిన యది యెల్ల ధర్మ్యాధివాసమై
శాశ్వతంబుగఁ బుంచు నందు బుద్ధి
మెల్లుగా సద్గుణంబుల తుష్టి యొప్ప
యుప్పరమభాగ్యని కురూలు తిప్పమాంబ
తొండరెడ్డి వసుంధరాకాంతమౌళి
ప్రమదఫల తీవ్ర తపనతాఁ బతెఁ బరిగ యుంచె.
ఉ. తప్పుదు సత్యమెల తప్పదల ధర్మదయాంబి నయుక్తిలా ధ్యాతికే
ముప్పిరిగొన్న నిష్ఠలు షమొందకు నందగు బంధు కోటికి
మెప్పుగ లక్ష్మి దక్షమ్ము నమించెద రత్నగాచరెడ్డిమా
తిప్పమ గారి కొంటిపతి దేవతవే ప్రతిభాగ్య సంపదన్.
సీ. ఇలువేల్పు సిద్ధరామేశ్వరు భజియించి
సంతత తపోప్తాప్తి సత్యకలన
శాంతమాంతటి ముక్తికాశీశులకుఁ గూర్పి
నిరతాభిషేకంబు నిష్ఠురంబు

కేళ్ళా మహోత్తరంగిణి (స్నాంతి) బిందర
దానముల్ జ్ఞాన సలిలాత్రముల తోసనె
శ్రోత్రైల సాధుల భజించె నుమోక్షిళ్ళ(
బాస(గిరి బంగారు పుష్పములను

8. సకల ధర్మంబు లెల్లను సంతరించె
నౌరసత్పుత్ర జనయిత్రి యైన ఫలము
కాంచె రెడ్డీంద్ర తిప్పమగారి సాటి
గలరె సాధ్వులు ముందు లోకముల యందు.

సీ. చంచల్లవములఁ బంత బున్నెము మూని
బాంధవ సురభి యాపద్విహాని
పాంసులాత్మత ఖండ ధాంవంబు దాల్పని
యెలక్షుబరా ప్రాధార యూవసువితి
భంగ సంగతి బడ ప్రస్ఫాతి పాంటి ంపని
మాన్య జీవన వతా కులమారబనని
ధవుని యర్థాంగ క్రతమయి చెండత యులేని
యలస రూపవంగళ ఫలైన యూర్థ
యన(గ శ్రీనావి విస్ని వంకా భ్ధి చంద్ర
తాంబె రెడ్డి వసుంధరా కాంతు కాంత
తిప్పమాంబ బగన్నుత క్షితోద కెబ్బె(
గలిమి దాలిమి శుద్ధి మాంగల్య మహిమ.

శా. ధీరుండా తిమ్మండు రాచరెడ్డి వసుధాధీశుండు తిప్పాంబికా
నారీరత్నము గాంచె పుత్త్రుల నెన్నల్వురన్ సద్గుణా
ధారున్ సింగనరెడ్డిన సత్యగుణ లబ్ధర్నీ కామిరెడ్డింబునన్,
బల్లారెడ్డిన్ పిత్రాజ్ఞ శేముషులు మల్లారెడ్డి పృథ్వీధవున్.

వ. అందగ్రజుండు.

మ. ఘనుండా సింగనరెడ్డి భూభుజుండు దిగ్దంతి ప్రభాతుంగాంచితం
ననితాంతాయుత దానవైభవ దండుండు భుజగస్థాన బాహుప్రతుం
డనితాంతా తిరుమల దివ్యభవ మహావైభవం బార్జించి ధర్మం
బున నిందుప్రభ లెండు బంధుజన చింతారత్నంబున్.

సీ. ధరణీసురుల కాశ్రితగుణ దయవలంబి
మహిత సంయాజ్ఞ భూరి మతవలంబి

1·అ· మిత్రసంతతి బలామితవిభవైశ్వర్య
సద్గుణాకరుండాప్తజన ధర్మాలి

ధర్మంబు చేపట్టి తగ మార్గనావలి
జగమెల్ల గాంచు సత్కీర్తులం బెంచి

రామకృష్ణ రపురశిల్పముపై భాగ్యతిండి
కడన యోగ్యపాసకలనవెలసి

ప్రబలి మెరుగు సత్యప్రచురత భక్తిగొలువ
గరిమ ~~శ్రీ పాదసేని~~ గావలి వెలసి కాలిగాని
ఘనుండగు సింగనరెడ్డి భూపాలుండలరె.

దనుజగ ద్వంద్వ వంశంబు కెంగలుసొంగ.

ఉ. శృంగము పసిండి యరాతుల కుక్షింత బాంధవ మిత్ర పంక్తికిం

దంగెటి ఋణస్థ ఋంగటి నిధానము పట్టివి వర్ష కేళాటంకిం

బంగరు కాంతభూములు బహాలికేఁగాని సుపాలవళ్యాత్ర

షంగమురెడ్డి చంద్రునకు సాటియె మెచ్చరు నీ వసుంధరన్.

ఆ యట్రాశిం. ఇంగిత శశివిభుండ బంగసుగుణాంబుధి వి

షాంగతుల వల్ల భత్తురంగనిభ కీర్తి

స్తంభ జాల యా భృదయ సంగత సుధా కరప

తంగ శిఖి లోచన తురంగ శయుడౌడా

బ్జాంగ రాణులత్తులతకే భోంగదవళాంత్యుండ

భంగ దుండుల కావవి బుసంగవి భుజ ఘోష్యున్

మంగళ యౌరెడ్డి నృప పుంగవుఁడలంపు లధ్ర

తాంగన భూధవ మన్నంగ నురు కీర్తిన్.

ఉ. జంగమురెడ్డి భూవిభుఁ భుజంగమభూషణభక్తి భావనా

భంగనిరంతరాభ్యుదయుఁ ప్రాగరు సాదయదేశ సత్కథ

ప్రాంగణవేధి, చైత్ర నర్తాహ్లాదులకున్నయే వేష్టి తాద్ధమున్

తంగెటి ఋంటి జూచి సుత తంబున జెౕ ధురుణ క్రమంబునన్.

క. జంగారెడ్డి నృపాలుని

యంగనయలజాంబ సాధ్వి నావారశమున్

గంగాభవానిసాయుయు, నంగాంబు వెన్నెత కీర్తి నంబాగ తోంచున్.

సీ. సత్త్వంబు శుద్ధాంతరంగాచారంబు దేవతా

9. b. భజనంబు బ్రాహ్మణభక్తి తాత్త్వి

బంధువాత్సల్యంబు పరమపావిత్ర్య

మనసంతాపము నీతియు సాక్షితంబు

హితమితమధురోక్తి సతతత్వప్రమోదంబు

శాంతియు దాంతియు సద్గుణములు

సాధుత్వము వివేకసంపత్తి యన్నవి ధ

మూర్తిధేయతయు దయాపవృద్ధి

యందిగా ... గల్గు ధర్మశ్రీ యంగుణములు

వెలందియము ఘ్ను మూర్తి భవి ంచియునగ

వెలయు జంగమరెడ్డి భూవిభు పుత్రి

యుల్లసద్భాగ్య తరుణంబయెల్లమాంబ.

ఉ. జంగమరెడ్డి పత్ని నను జన్మించుదు పుత్రుండు తిమ్మిరెడ్డి రా

ట్పుంగవుడాదిరాజని భభూరితవాసమితంబు తొంబదౌ

ప్పొంగ గావద్ద సద్దవిచరిత్రము లాత్రయ కేళి కాంతుభా

తిగంగ యుగాయెత్తాంసపు దుప్రసిద్ధిదగన్ జగదేకవస్తున్.

ఉ. జంగమరెడ్డి భూభుజుడు సాధుసతమని యెల్లమాంబయున్

సంగరసద్విహారవిభ శౌర్యభుజాంబలభావయుతాపరో

త్తుంగ జగాంబి తిమ్మిరెడ్డిని సుధాద్రిపు దాంబిక లాభిపర్దిమా

అంగజనశ్రీరాజ్ఞివనిరంతరధర్మదయాక్షమాధృతిన్.

సీ. ఉదయ భూభృత్తుంగ శృంగమున దయ బాంత్ర కుడలంగ
కెంటాకిన వ్యాప్త కఠ స్త్ర కెలాంతి
చందస్సో చలభిల్లనందనాథ మిల్లి
వీథి కల కుమ్మనైవిరు లదంద
చేరవు భూంధర కూలుచ రమదానవల రక్షాలు
కేలు భాగవయుల కుమల్వెలు లంతి
మహారాత్రతలు జనిప్రశాంతారి సురధున్వి
వారికి నవసితాంభోరుహావళి
ంతుపుర శ్రీబి శ్రీపై లావిదే శాధినాథ
తాము నే శ్రీ స్వయాంభోధి కల్పభూజ
తాము రెడ్డెంద్ర శిక్షలం కలుస సి
కేక్రి దశ దాశధ క్షోల లక్ష్మీస మధుద్ధి.
సీ. కుటిల భల్లసవ నెలా క్షైట వనుల్ పురవులై
10.అ. వేదహారంబుల విస్తరిల్లి
కేషి త్రివాసాపవరిమ్షు భకేశ నమ్ము క్షములే
సత్రశాలా ప్రశాంత్రి వయవముల వెల్గ
నాబున్నకేళి పరిధానువుల శవ్రాంతంబు
మగని ఘూశ గానో ష్ఫాంభమూరామవెల్గ
సతతత పక్షి కుపేరజనపదంబులు సుధా
ధౌత సౌధోపసాదంబుల వెల్గ!

వృద్ధుల ధర్మకర్త యగునాది బక్రేసోని
కామిరెడ్డి వసుంధరా కాంతవరాళి
పెంటిసానాసూ (గుణమాన సోలకాం(యినుండి
పెంపున మెలనర్పని బమతో భాగములను.

చ. తెగవులదీర్ఘ తలాభ్రూస రుచారులవేంటి వజ్రకు వెంటపా
సిగందర్ప రావ్రెక్కవెలుగుపగ. జేయుగువెలుగుపక్కినసాత్సారం
బుగమనిరించప (బూలుబలుపూ రెటిలుపూర్య రెంచుకొలుయిస్
బాగదంగ కామిరెడ్డి దివ్యపవుంగవుండె స్వనుగుత్రమూర్తిడె.

సీ. లవకాబ్ధరుంబ సంభవతరాంబైబూగ్ర
చుళుకితమూర్తి పూర్ణాబ్ధలభరంబు
వాలాపయొంగి యసుర రాడ్గురు రావ
దండనాగ్రావళ్ళి త్రికాండభరము
మృగవారాతరంబాతూడమంధాన
మధుసూ జీవప్లావలము ధరంబు
దధి ఘృత్తేక్షురసాంబు నిధుల విబవాలదినా
స్వాదదార్ఘంద్య ప్రసన్న రుబలు
గాంచ విమలాబ్ధియొ ప్రతిగాతపెషు
గతిగెనాసెంటి యలగవళ్ళ (కామిరెడ్డి
కామిరెడ్డిదొరాత్మ యుతలు కవులను
ఘుడునస్పా యిలునుపాతి తయాకమలల తొడ.

సీ. తెలుగు [illegible] గౌరవింపు
[illegible] మగుడ [illegible]
గుణ [illegible] చుట్టరికంబు
బుధ వినోదంబున [illegible] యుండుఁ
దమ్ములకు [illegible]
తన [illegible] పుడు
[illegible]
10-6- [illegible] సంభవించి
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] రామిరెడ్డి భూకాంతు [illegible].
శా. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] రామిరెడ్డి [illegible].
సీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

బిట్టుచారఁగఁ గ్రేనఁ జెట్టుతో నెఱ నిల్పె
ఫలవనులనందనప్రాయముయములఁ
గలకైగఁ బెన్నపై రవియు తెలియంగనాడి
నిరవకొంబు కలచొర నిఘులఁ జొన్న
నతఁడు తేవలమును బుడేయుబ్బవలయు
తాఁ షడిద్గశరాబుస బొంతరాంధ్ర
పిన్నై లాభ్య యుశశ్యా బిస్కైరాంపి
తామరెడ్డెంబుఁ ఠబిన పొందలుండు.
గీ. కాకో చవి భరకొమరెడ్డి భూకాంతుకాంత
సంగతశ్రీ శుభ కరదంబు వింతవలెంబు
పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి సౌభాగ్యరాశి
పొందవలెను దారవి సాహితిఁ బరిఢవించె.
సీ. కొండవీడు పాకేరు తొండఁ బుట్టినదాలు
ధర్మాత్ము సోదర రత్నమునవెలసఁ
బంచలప్రకృతి ప్రచార దుర్మతి యదాలు
ప్రస్తుతస్థిరవృత్తిఁ జెన్నవెలసె
సంకీర్తనభంగుల ప్రస్థానవతియదాలుఁ
బావనంబగుచుండు లేవిఁ దనరెఁ
గణ్ణిమొత్తముతుండు కేరుననంగుండదాలుఁ
బ్రబలమూర్తులఁ గుమారకులఁ గాంచె

భువనవిదితాన్వయంబున నవతరించి
యమ్మహీశుల క్ష్మీశ్రీలింగమూలంబు యగుచు
౧౧.అ. నలరెఁబురుషోత్తము ఖ్యాతిన వఘుళింయు
తాంమిరెడ్డి వసుంధరాకాంతుఁడెంది.

సీ. భంగంబునందని పరిమళ మహాగంగ
గసుతింపఁ బాంసులగానిరువుల
ధీపునియుద్ధాంశ కల్పతత్వముల యందనిసతి
వత్రితవైని ద్వైపాత్యకళ
పహాంజానందిత శుభైలాత్సవ గానిరుక్మిణి
ప్రతిజ్ఞతిచలంబలగాని పద్మవసతి
భక్తిపేళ్ళులఁగొలచెవఖుణపని రుగనూయ
బుగదంభ్రేఁగొలాంరనిసత్వభామ
యనుచు బుగమెల్ల వినుతింప నఖిలయొన్గ
భాగ్యకలొత్రసాంపల్రియురిద్ధవించె

సంగతి శ్రీనయుకదంబ లింగమూలంబు.
గా. తాంమిరెడ్డినృపాలయాంగి విలసత్కీర్తి లింగాంబ పా
తొత్మిస్మ్రిఁబున భోగభాగ్యములు పెంపుసెల్లాన్కై కవిశ్రాంతి పో
తాంమభ్యర్థి రధార్థ నిర్మలత సొందస్పత్ప్రత్యేకంబున
ఘూంమింపాంరిన తాత్పు చెన్నఁగఁదగుంబు తాల్యమగు గ్న్యంబుగన్.

సీ. రంగత్పవిత్రతాభంగీ తరంగ గాత్ర
రంగిత ప్రతిబింబ రింగమాంబ
ఉత్తుంగీకృతా భంగమాంగల్య విజితాబ్ధి
లాంగనా నికురుంబ రింగమాంబ
పుంగవధ్వజమూర్తి సాంగత్య రతాంతే
రంగదర్ప రాజింబ లింగమాంబ
గాంగేయ మహాలోలాత్త రంగిత ప్రాంగణా
పాంగదప్రలంబ లింగమాంబ
తామినేన స్వయంభూధి కల్పభూజు
తామిరెడ్డి ధరాధీశ ఘన సమృద్ధి
సకల సామ్రాజ్యలక్ష్మీప్రసన్నమూర్తి
సంగశుభలక్ష్మి రాకదంబ లింగమాంబ.
శా: తామారెడ్డి వసుంధరాధిపునకుం గల్యాణి లింగాంబకున్
శ్రీమంతుల్ తనయుల్ సదాశివ ధరిత్రీనాయకుండుం గల్గా
గ్రామస్థోమపురప్రాకారనిధి లింగారెడ్డియున్ ధన్యతా
స్తోమున్ మించిరి కశ్యపాదితుల కేంద్రోపేంద్రులట్లే పుగన్.
క. ఆ తామారెడ్డి ధరణి
ప్రేమంతను నయిలవరగుణధీరుండు నిత్య
శ్రీకంఠభక్తి కలగా
నైపుణ్యుండెల్లరెడ్డి వర్ణింపదగున్.

11. రు. సీ. సకలశాస్త్రపురాణ సంశాంతా తాత్పర్య
సిద్ధాంతములు నిర్వచింపనేర్చు
శైవతత్త్వార్థచిత్రరసుధాసార
ఘులుంటాకలాపంబు గ్రోలనేర్చు
నవరసాలంకారకవితావచనధార
మృదుకళాగరిమంబు మెచ్చనేర్చు
పాదపీఠాం~~క~~(గవిద)లతా విప్రతతులుంబమువే
ధనధాన్యములఁ దృప్తిఁ బఱుపనేర్చు
మనుజమాత్రుండె రావు రఘులు మదివిఘ్నాలు
ఘుట్టుంతారి న్పసాంస్థానికామినేని
మల్లారెడ్డి ప్రష్ణవరాంతలాంధ్రశేఖరుండు
సకలసవ్వవనుతి పొంత్తుండు శౌర్యమునను.
శా. జోరాతాబయు మల్లారెడ్డివసుధాధ్యక్షావతంసంబు శ్రీ
గౌరీవల్లభుఁ బూర్ణభావమున నిరాఘాటోంత్తిరానాపురా
గారతాఢింబచరించి యెల్లయెడఁ బ్రత్యష్టంబుగా వింటుకన్
పారాన్నన్న విశిష్టసత్ప్రభుని దివ్యాకారధావల్లమున్.
సీ. ప్రాకృతవైకృతప్రముఖము సర్గప్రతి
సర్గపారంపరీసంగతులను
గమలసంభవముహాకల్పదైనందిన
కల్పమానవకల్పబతార్యాగతులు

సాదిమలింగవంశాంతరాపాంతర
వంశనానావిధప్రవర్తకులును
దేవత్రయజన్యశబ్దవద్దేవనవిధా
సంధారణావిశేషచరితములును
గరతేలావిలలతెంబువేఘుసన్నుతించు
విఖ్యాతిగరెండ్రుధ్యాతిశాలిబిక్కనేలాలి
తాంమిరెడ్డిం(డు)నసుజనవంశకీర్తి
ఎల్లారెడ్డిక్షమాతలాధీశవరుండు.

ఉ. పంచమవేదమై పరగు భారతసంహితనాంతరించి శా
ధించిపురాణపంక్తిని శ్రుతిస్మృతిపాదితమైశ్వరించిని
ప్రించలబుద్ధియోగపదసాంఖ్యవిధంబులనాదితత్త్వముల్
తెంచిమధదంబునందనలు కాపయయెల్లయరెడ్డిభస్ప్రభై.

౧౭ఆ. ౩. కల్లాలవలాలివిచల
తల్లోలని రూఢిగాండ్లమ్మాశంఖుల్య
ప్రోల్లానసంబులు తాపయ
ఎల్లారెడ్డిక్షితీంద్రు పెంతమధిమాంత్రిత.

సీ. పెంటఖండఖండదుష్కాలకాలకలింవ
దుష్పాత్తవాలనతధాత్రిమవెలకొని
విలువిడిచనలునతోలలువితెడ్డవెయ్యంగా
దతిపాత్రభూదేవతలకిగాని

స్థిరశుభ సంగరమస్త్ర శాస్త్రముల ముఖ్యుడై యుండు

డాచంద్ర తారకాయుతుడై తేరా॥

సారతూర్ణ స్వాతురగ పుంజముల నెక్కి యుండెడు

మేలు భూపాలతో దేతెరా॥

ఘనవాసాంతం యమున వర్ధింపసి విలయములు

విరుదవిఖ్యాతి బయ్యశాలి చిత్రసేనాని

ఘనుండు శ్రీ రామిరెడ్డి ననుం డమ్యు

డెల్లారెడ్డి వసుంధరావల్లభుండు.

ఉ. ఎల్ల పురాణముల్లు దవి యెల్ల కథల్లు వరించి తెల్పి పై

నెల్ల రహస్య తత్త్వ కథనెల్లఁ గనుంగొని ప్రోద్ధైర్యశా

తెల్లను మెచ్చమి యొసంగ నెల్లను గీర్తిఁ గామితో మా

యెల్లయరెడ్డి భూరమణుఁ డెల్ల విధంబుల ధన్యుఁ డౌగదా.

ఉ. ఎల్లయరామిరెడ్డి ధరణీశవరపుత్త్రుఁ డెల్లరెడ్డి భూ

వల్లభ మాఖిలాంత్రరివద్రుమశాంకుర తోయ తెన్నున

తుల్లసితాంతరంగముగ నుత్తలు పెన్గఖ్యు మొంధ్రులక్ష్మియు

దువ్వల తిత్తి తవత్సలప మద్రవయుప్పను లగ్నుధీనులు.

క. బలివిభోదిలక్ష్మిఁ బరగాయించి సభంగి

ఎల్లరెడ్డి ధారుణీశవిభుండు

తలిపుఁ జూచ వరాంబఁ గల్పి రాష్ట్ర మెంచు

మహింతి భోగ భాగ్యవంతుండగాని.

సీ. సరసవరూథ మాత్రిప త్ర్పసవ ఫలాప్తిఁ
గని కల్పలత భంగిఁ గెలసఁ గల్గెనాఁగ
యుత లంత కొమ్మారయమిలు గల్గఁ దనకు మెప్పు
కాంచు భానుతళ్ళ కాశీహాంసఁ బ్రబలి
విమలాంతరాలయి విదిత వత్సల బుద్ధి
సర్వజ్ఞుల కల్పశ్రీసమానతఁ దగి
మెప్పుడుగ నాసంయుక్త మించి భూరిస్థితి
మలుత్రా తళ్ళిక భవంతి యూర్త్రి మెలసి
తలిమిఁ జెలు పొందు సాంధ్వ శ్రీ కామినేని
తాచవిభు నెల్లరెడ్డి భూకాంతు కాంత
గ.৮. శ్రీకరుండారదానదాక్షిణ్యయుక్త
పుణ్య ధర్మార్థనిరతుండు పావనుండు.
శా: పాంతిప్రత్త్రమువారిసుభాంతిమున గౌరామరుద్భాగ్యంబునన్
శ్రీతత్త్వంగవిశుద్ధబావజ్ఞవి జగజ్జేగియమానస్థమా
రీతిన్ ధాత్రిం యుఁబాలఁగాఁ దనరు సౌశ్రం యెల్లారెడ్డి క్ష్మావరా
నేత్రప్రా మణి పారచమానంబునబు సానీకంబు వర్ధింపఁ గన్.
శా: భూరిప్రాభవుఁ డెల్లరెడ్డివిభుఁడుం బాలించు యత్త్రాల
శ్రీలోకమాని ధవిర్గసాంతవిభునిత్ర మల్త్రి సాధింపఁగాఁ
మారెడ్డిప్రభుగాం ఘమించిలతి కోలంభ ద్మోగ భాగ్యస్థితిన్
బాలంబ ర్యమలు గాఁ గవంధ మురవి ర్పసేనాగ్ర తీర్పలతోన్.

క. ఎల్లారెడ్డి చరిత్ర
వెల్లఘనసుఖుండు బ్రహ్మానందాప్తిత్రకళా
వెల్లనగు నతకీర్తి
మల్లారెడ్డిం ప్రభుండమరగని పొగడుందున్.

సీ. వాని మహోన్నతిపై నోసమ్మదుల కొని
వీరాంకలక్ష్మి రావిలసనములు
తలంపాన సంధాన మద్భుత సుధాబ్ధి
బంధుర బ్రహ్మానందాంగరంధమములు
కులశీలాలు వితరచండ ప్రచండకీర్తిం జేసి
ఘుటుంతలుంపారశ్రంపాంకరములు
జృంభద్భద్ర యుగంధర ఘూర్ణిత సమ
ధీయుదులందు భద్రాన బాంధవములు
బహుపుణ్యరాగమగ్రంథ భాగసిద్ధ
శుద్ధ సిద్ధాంత సంపాద సుప్రసంద
గంధిలంబులు నాగరా... విభుని
మల్లారెడ్డిం(దు) మధుర వాఙ్మండిరములు.

సీ. చర్మాంబరుండైన స్వామి శంభాన
పట్టాంబరంబులు గల్గినట్టి
సురగభూషణుండైన యెజ్జది దివ్యమం
నద్యుమని భూషలవధరించె

విషభీష్మతుండ్రైనవేల్పు మధ్యాహ్నాద్యా
వరరక్తైశ్వర్యంబులారగించె
ఘోంత్రానర్ఘవపాంచుపాదుపై తేస్తూరికా
తేరుప్పారకుంకుమగంధములందె

13 నవారవాంబులు మభయుసంధ్యాంతరములం
గాంచ విభుమల్లెరెడ్డి భూతాంతవరాశి
పూజసేయంగఁ దువపంపాత్రి ఫుల్త్రితోడఁ
జంద్రశేఖరుఁడానందసాంద్రుఁ డగుచు.

శా. కాశీయాత్రికులక్షముల్వచ్చుస్మత్తా బాపులన్నల్లరె
ద్దేశాంతర్వితవిశ్వనాయకశ్రీమాస్తేత్తసత్తర్కవతాంబవు
తైలోగ్నాంవంతులసత్పథాభయతటప్రోద్యద్ఘటస్తోమంబులం
శ్రీ కాత్యాలవాంటినెల్లురవిగా శ్రీశంభుప్రజాకన్నతున్.

సీ. త్రిపురజిష్ణుజదండదర్పధనుస్సంధాన
పటుమదంగనిరాఁటభర్గ శిఖరి
దూర్వాసహోద్దండధూర్జ్యాగ్రవాగ్దంత
విపాటితనంటునిరాఁటవిబుధభర్త
దుర్వ్యాతసంరంభదోషాంత్రపైవెల్సు
తమముద్దెందనిరాఁటధర్మరాజు
త్రిపక్షసంధితఘాతఘాంగ్రఘుకీర్తిగాం
యూనశిలందనిరాఁటయజ్ఞకాంతుడు

ధైర్యముగల్గి భవదీయ ధర్మమూర్తి,
దీప్తివిస్ఫూర్తి, నరలంకరిప్రకీర్తి,
తాంమినేనన్న యశాంభోధికల్పితంబు
మల్లరెడ్డి వసుంధరా వల్లభుండు

మ. అవిశ్రాంతప్రసన్న హేమవితానవిభుమల్లారెడ్డిభూభర్తృ
కృతితామ్రబద్ధ సశస్త్రయంత్రముగ శ్రీరామేశ్వరస్వామికా
మంటపాగ్ర ప్రఘ్నవకల్పని త్రప్రాతముగ ప్రాకారవందంబుగ కట్టించెన్
శిలదేవతతోలి భవాన్నశాంతమలు భృంగారు సతీర్థ్యాంబుగాన్.

7 సీ. పెంపుబ్రతాండ ప్రేత్ప చండప్రకాండ
తాండవ సంభ్రమాతాపఘూర్ణితములకు
కేనవనాజారకొరడాపోవలె
యనవేగధారన యానములకు
బాండవము ధ్వాంసబంగ కెలంధ కండదం
దంభోళి తాడనకేషభవములకు
సౌదయనంబు నియుక్త యలవతి నిముత్తయా
తాండయాతదాత్మ్య యానములకు,

13. తే. ధరణి దేవియు నింద్రావతంసు శ్రీపురుల
దానదీనవిభుభర్తృ నిరతిరాజిందవేమలు
గాచవిభుమల్లరెడ్డిభూకాంతమాలి
సలుపలవి విభూపుడుం గళాభిలసు భారతి.

గీ॥ ఫుల్లపద్మాక్షునంతఁ దిరంపరత యుగ్మ భూదేవి యుం బెంపొందు
మల్లారెడ్డిభూపాలశేఖరునకు సాక్షాత్ప్రతాపారస
ద్విపల్లభూపాల సత్పుత్రభర్తృ మతులై లలితమ్మాంబయున్
మల్లాంబా మగనియున్న సద్గుణ సుధాశరధిం బుధులెరిగయదే.

సీ॥ అతిలలిత శ్రీతిక్రియాత్మ వలాత్మ సాంగత్యంబు
భువనప్రసిద్ధమై పొలుపుమీఱి
పద్మాక్షిభాస్వత్ప్రసన్నావతరణంబు
వెలయంగ భావనమూర్తి వినుతికెక్కి
రమ్యసరస్వతీరసయుక్తవృత్తినే
ననెన్నదగు నుగురక్తియులరంబు
ముత్తె మనోనిలములు సత్సుమయూర్ధి
కాంతంత రాపు ముఖములుదాల్చి
తత్సీరాంబాంజాతవిరళిందములతోడ
సాంపుయోతాతామిదనైశంచ ప్రీతరు
మల్లారెడ్డిక్షితీశ సుందరావల్లభునకు
వల్లభలలితమ్మాంబయు మల్లమయును.

గీ॥ కాంచితంతరాన యత్నద్విరాగ క్షేవి
క్షేమలబ్ధుం తెలుగు గంధ పర్తిగాంగ
నంగుళియు తను ముద్రారశు మరవత
ప్రశంసాపాదశాఖ్యునపులుసేయ

శ్రవణాతాటంకచంచద్వజ్రదీప్తిరం
ఘోరాదిపొంగిసెవాళిగుంభు.
గంఠముత్యాహారరశ్మిరాజలాపరు
గిమ్మసల్లాత్రి నమ్రాతే నైవేద్యమొసఁగు,
గాంచవిభుమల్లరెడ్డిభూకాంతవరు
డావిసకాంద్రశ్రుబాంధిసౌఖ్యమొంబు
పతిమహోదయంబుబాంధింప(బు)త్రదినంబు
చైత్రశుక్లవారమంబులతోఁగ్రహయుగులచవిశి.

వ. అనియుప్పిదంబున.

శా. మల్లారెడ్డివసుంధరాధిపతి శ్రీ మల్లాంబయందున్ సుధీ
1శా.అ. హల్లాడాన్వితయైరి లక్ష్మిగా కళావర్ధిష్ణు రాజేశుని
తెల్లప్పసప్రదుఃఖంబ్రహ్మశసవలెడ్లగాంభసెన్నాంచుబా
బల్లింగల్లుమహోర్మికలుంగనిగయబ్బించారియుపొంగుచున్.

వ. అనియుప్పిదంబున బుత్రపౌత్రపారంపర్యంబామంత్రాయంబుగా
(శని)?
నఖిలభక్తవతోంబున నేలగుప్రాప్తాంతరంగుండై యుండెను.
మృష్టాంతములు.

క. ఏవంవిధవంశోద్ధ
శ్రీ పుత్రయుత కొమిరెడ్డి పార్థివసుభగం
! భావురధా...భ్యాసం
భావనశైలాంతేసుగాసుభవిత్తునకున్.

క. శర్వానతు బర్వానతుగతి
సర్వానతుం గామిరెడ్డి సంఘటితముగ
పర్వానతు విదళితాంధక
గర్వానత కామిరెడ్డియు బావన గంధర్వానతున్.

క. ప్రేమోత్పన్నరోమాంచిల
తాముఖ్యనతుం గామిసన్నిధానమొరిగ్లీం
స్తోమములచే తద్రిపుర
సోమామల్లనకు దైత్యజితభల్లనకున్.

క. దివ్యక్రోశాలంకృతికిన్
విక్రసహోల్లామిరెడ్డి వృద్ధివంద్రముసో
పాంక్త్యయుబ భక్తితుణి
నవకవిత గళితమూలపాలవాలాలంకృతికిన్.

క. స్థాణునకుం సురరాతంకు
తక్షగాత్రకామిరెడ్డి రాష్ట్రెతస్తో
ప్రాణికవాం యురాశీపట్టి
త్రైణికరత్నాకరము పశిత్రాణునకున్.

క. శ్రీవల్లభిక్రసహోలి
తామరెడ్డింద్ర ఘటిత తొకనరప్రాసా
దామల్లతకొప్పప్పనకున్
ధామ రసభవాదిదేవ తొప్పప్పనకున్.

క. కంతికాంతులనగుసదా
త్యంతాగ్యులనగుచుఁబంక్తికంఠారిముఖా
ద్యంతకరవితవతప్రూంజా
నంతవిధాబోధయుక్తమగు తపస్వులనగుచున్.

క. శ్రీపదసేవ్యకవాంమ
క్ష్మాపతిత్ఘుయంత్రాంగ్న్సత్రసద్గ్రహబుహ్మోవే
పారపక్ష్యమాంగశతరు
ప్రాపపరిపద్మాష్టగాంత్రజీవాళ్లాసునగుచున్.

క. శ్రీమదిక్షనబావలీ
నామవాంతెడ్డింద్రరబిత్రక్తైంతర్మవిధా
ప్రేమానుభావునకుశ్రీ
రామకేవరదేవునకుఁజిరంభావునకున్.

వ. సమస్తంబు నాఁ;

Transcribed from the Ms of M.R.Ry. M. Ramakrishna Kavi Garu, M.A., Spl Asst. to the Curator, Govt. Oriental Mss. Library, Egmore, Madras in the year 1920-21.

Compared with the original Ms.
[initials]